

Brno chrlí knihy o „své“ architektuře i ty pozoruhodné pro děti

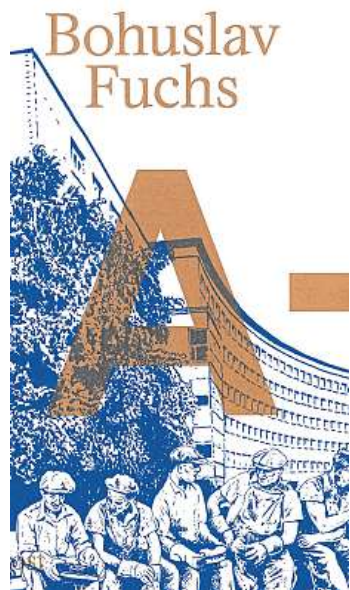
O Fuchsovi vtipně, o pianistce efektně

Jana Soukupová
spolupracovnice
MF DNES

Brněnské architektuře byly už věnovány stohy knih, ovšem v mnoha ohledech jde o fenomén tak zásadní, že stále přibývají další. Čerstvě se ke čtenářům dere publikace o Bohuslavu Fuchsovi, který je s jihomoravskou metropolí neoddělitelně spojený, i kniha o krásných vilách a domech od průvodce a zakladatele stránky Miluji Brno Martina Martince. Zdejší nakladatelství ale také vypravila zajímavá díla pro děti od tuzemských autorů. A jeden pozoruhodný román.

O architektu Fuchsovi od A do Ž
Na Nejkrásnější českou knihu roku 2025 byla nominována publikace Bohuslav Fuchs A–Ž, za níž stojí kromě nakladatelství Host především její spoluvydavatel i autor, historik Michal Konečný. Tomu ve sběru materiálů i v textech o čelném architektovi 20. století pomáhali Jan

Bohuslav Fuchs A–Ž Nakladatelství Host a Michalem Konečným vydaná kniha nese označení „Od hotelu Avion po Zemanovu kavárnu: Fuchsův svět v abecedě, obrazech a příbězích.“ Cena: 449 Kč

Galeta, Martin Šolc a Tomáš Valeš, zatímco vynikající vtipné ilustrace pořídil Ondřej Bodlák.

Pánové si všestranný a zábavně i svižně psaný portrét autora mnoha oceňovaných staveb ovšem nijak neusnadnili. Rozhodli se totiž jednotlivá hesla skutečně vytvořit od A do Ž, tedy od slavného hotelu Avion po zřejmě nesnadně zpracovatelnou kapitolu o ženách architektů, které ve Fuchsově době studovaly a působily.

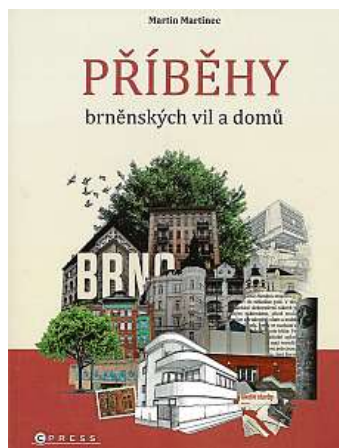
Takové členění mohlo dopadnout násilně, a že se tak nestalo, za to lze vděčit kromě autorské erudice především schopnosti uvažovat a psát vtipně, s nadhledem i ohledem na laického čtenáře. Tomu se tak kromě známějších faktů dostane i těch „podpovrchových“, které se nemažou s nikým a ničím, ani s ikonickým architektem.

Dozvíme se mnohé nejen o převlékání kabátů jeho kolegů za nelehkých časů komunistické totality, ale také podrobnosti o kauze, kvůli níž byl tehdejší děkan brněnské architektury Fuchs vyhozen z fakulty a skončil i s kolegy u soudu kvůli bolševiky vykonstruované kauze. A o mnohém dalším. Historickými snímky rovněž hojně vybavená kniha ve výsledku doplatila jen na horší tisk a menší rozměry, kvůli kterým jsou popisky fotografií i závěrečné rejstříky na hranici čitelnosti.

Stručný průvodce v terénu

Zcela opačný dojem přináší kniha Příběhy brněnských vil a domů od průvodce a zakladatele facebookového profilu i stránky Miluji Brno Martina Martince. Vydavatelství CPress ji vybavilo křídovým papírem, dobrým tiskem mnoha desítek barevných fotografií i slušnou grafickou úpravou.

Nicméně textově jde o dosti toporně napsanou publikaci, v níž drtivou část zabírá prostý popis 35 brněnských domů a vil včetně jedné továrny, kostela, tělocvičny či krematoria, které jsou ke spatření i na otištěných fotografiích. A také uváděné informace o těchto stavbách nebo jejich tvůrcích a majitelích jsou vcelku dobře známé či velmi rychle dohledatelné. Takže anotace knihy o „Brnu, jak ho neznáte –

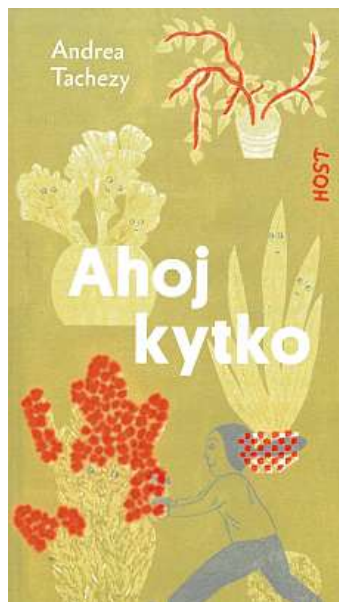

Příběhy brněnských vil a domů
Zajímavého průvodce po vybraných brněnských budovách vydal Martin Martinec v CPressu. Cena: 369 Kč

příběhy budov, které dýchají minulostí“ se dá považovat za poněkud nadnesenou.

Ale dobrá, pokud autor zamýšlel, jak píše, aby tato kniha posloužila návštěvníkovi Brna coby „průvodce v terénu“ se stručnou informací o prohlížené budově, proč ne?

Sousedka s plným bytem kytek

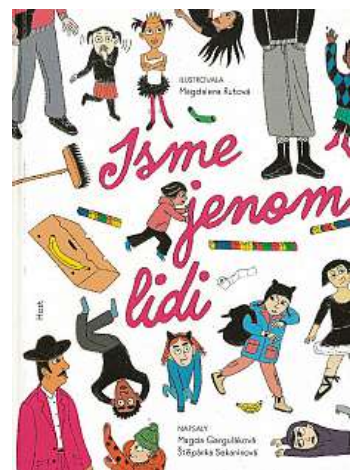
Ahoj kytko Ilustrátorka Andrea Tachezy namalovala a napsala příběh o holčičce a její sousedce, která ji naučí milovat pokojové kytky. Vydává brněnský Host. Cena: 399 Kč

Už čtyřikrát cenou Zlatá stuha počtená ilustrátorka dětských publikací Andrea Tachezy tentokrát pro brněnské nakladatelství Host svoji knihu Ahoj kytko (název je skutečně bez interpunkční čárky) také celou vymyslela a napsala.

Nicméně knížka netradičního formátu i úpravy je v podstatě okomentovaným komiksem a výtvarně rozhodně pozoruhodnější než její text. Ten je ovšem domácky milý.

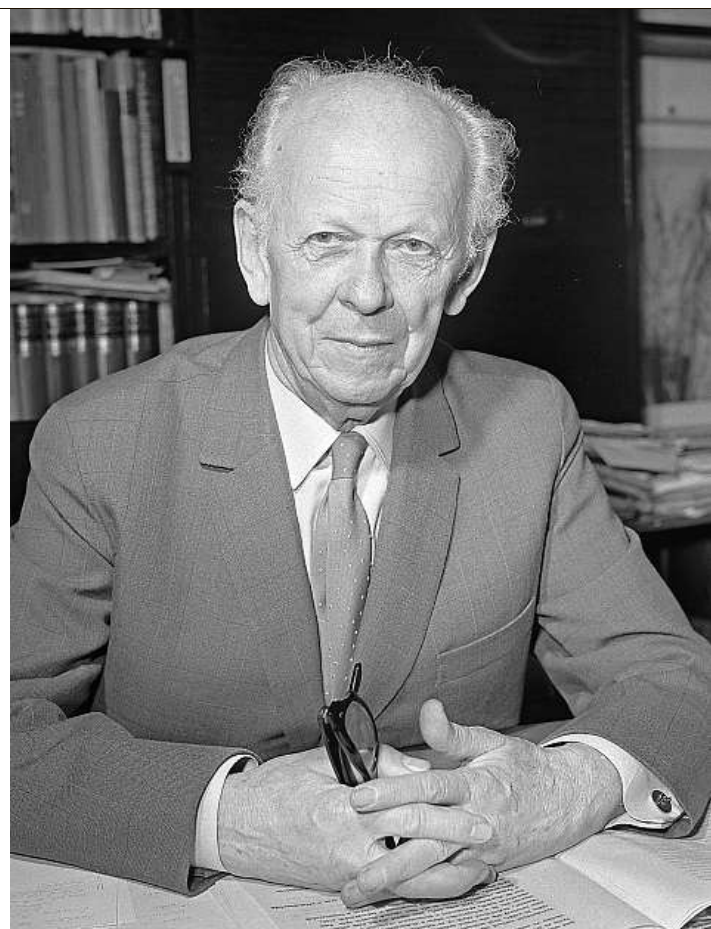
Řadí se do žánru současných příběhů o dětech, na které dospělí nemají čas ani trpělivost, takže nudího se potomka pak okouzlí náhodná známost, které ani jedno z toho nechybí. Většinou to bývá opuštěný senior. Tak je to i zde. Stařenka ze sousedství pěstuje navíc hromady pokojových kytek, o kterých své dychtivé malé návštěvníci s radostí vypráví různé zajímavosti.

Obrazky o lidských citech, jednání a myšlení

Jsme jenom lidi Magda Garguláková a Štěpánka Sekaninová napsaly a Magdalena Rutová namalovala knihu o tom, co lidé dělají, prožívají a myslí si. Vydal Host. Cena: 429 Kč

Další neotřelou dětskou knihu s názvem Jsme jenom lidi napsaly Magda Garguláková a Štěpánka Sekaninová a především ji namalovala ilustrátorka Magdalena Rutová. Každou stránku této publikace totiž zdobí celostránkový obrázek, pod kterým je většinou jednoslovně opsána znázorněná činnost od „začínáme“ po „končíme“.

Tvůrce funkcionalistických skvostů Vypělým, časně moderním a mimořádně rozsáhlým dílem Bohuslav Fuchs zásadně ovlivnil vývoj české architektury, v Brně po sobě zanechal řadu ikonických staveb. Foto: ČTK

Vtipný nápad provází celou knížku díky občasným obrázkům stále netrpělivěji čekajících pasažérů městské hromadné dopravy, kteří se „nakonec dočkají“. Každopádně mezitím se s obrazovým vtipem probere kdeco – od lidských činností přes kladná i záporná jednání až po city.

Aneb jak praví autorky: „My lidi se smějeme, jíme, spíme, ale taky pláceme, zíráme, zapomínáme nebo odmlouváme... A jindy zase s chutí blbneme, těšíme se a žasíme.“

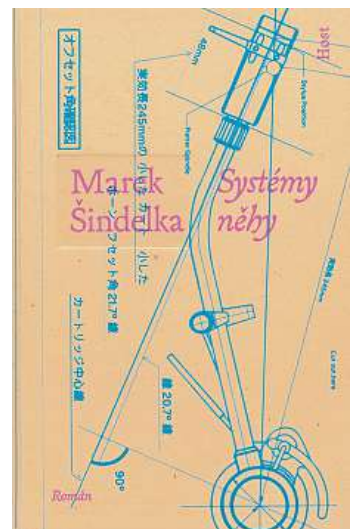
Hudbou a šachy ke čtivé depresi Magnesii Literou, Cenou Jiřího Ortena i Českým lvem za film Okupace oceněný Marek Šindelka léta sepisoval a nyní v brněnském Hostu vydal prokomponovaný román Systémy něhy. Na půdorysu patrně vymyšleného příběhu pianistky Ady využívá dnes už poměrně často volenou možnost obohatit základní beletristickou linku řadou skutečných údajů.

Zde tedy hlavně z hudební i šachové teorie, z historie nejruznějších mechanických i složitějších strojů či algoritmů a také z příběhů několika skladatelů, především ruského pianisty Alexandra Nikolajeviče Skrjabinu.

Knihy je napsána velice zručně až efektně, s vhladem i poučeně, jen je třeba se smířit s dnešní základní tendencí ladit hodnotnou literatu-

ru do značně depresivního hávu. Kromě jednoho bezdětného, laskavého a vyrovnaného staršího muže, nového partnera Adiny matky, jsou všechny zdejší postavy krajně neurotické, obsesivní, zraněné, vyšínuté či na něčem fatálně závislé a hlavně nepřetržitě nešťastné – nezřídka všechno dohromady.

Ne že by to všechno nevypadalo pravdivě a logicky, jen je třeba počítat s tím, že nejde o knihu, která by čtenáře vytáhla z chandry. Spíš naopak.

Systém něhy Marek Šindelka rozehrál příběh závislosti a rodinných traumat pianistky Ady, vydal brněnský Host. Cena: 499 Kč